

**การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหาร
แบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม**

**Developing Guidelines for Internal Quality Assurance by a Participatory Management within the
Schools affiliated with the Secondary Education Service Area Office in Maha Sarakham**

วิไลรัตน์ สุวรรณสม¹ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ²

Wilairat Suwannasom¹ and Suwat Julsuwan²

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Department of Educational Administration Faculty of Education Mahasarakham University^{1,2}

Corresponding author, E-mail: wiiwy@hotmail.com¹, suwat.29012505@gmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหาร แบบมีส่วนร่วม ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 302 คน และใช้แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันมากที่สุด คือ ประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้ได้แนวทางการดำเนินงานที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา ชื่นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมในผลประโยชน์ ร่วมติดตามและประเมินผล และได้แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7 แนวทาง 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 6 แนวทาง 3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 6 แนวทาง 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 6 แนวทาง 5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา 5 แนวทาง 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7 แนวทาง และ 7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4 แนวทาง

คำสำคัญ: การพัฒนาแนวทาง, การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา, การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ABSTRACT

The research was to study the current situation, desirable conditions, and the needs assessment for internal quality assurance, and to develop guidelines for internal quality assurance by a participatory management within the schools affiliated with the Secondary Education Service Area Office in Maha Sarakham. The questionnaire was applied for collect data from a sample group of 317 individuals, including 15 school administrators and 32 teachers. The interview and evaluation forms from qualified individuals were used. Statistical methods was employed in the research comprise mean, standard deviation, and modified priority needs index.

The research findings indicate that: The current status of internal quality assurance was generally found to be at a moderate level, with overall conditions being deemed desirable and ranking at the highest level. The most needs assessment of internal quality assurance was the evaluation and verification of the quality of education within schools. Development of guidelines for internal quality assurance by a participatory management got the guidelines involved the participation of school administrators, teachers, educational staff, and the basic school committee in planning, executing, benefiting, and participating in monitoring and evaluation. The guidelines for internal quality assurance by a participatory management were as follows 1. Establishing educational standards for the school - 7 strategies. 2. Creating educational development plan for the school - 6 strategies. 3. Implementing according to educational development plan for the school - 6 strategies. 4. Evaluating and verifying the quality of education within the school - 6 strategies. 5. Monitoring the results of operations to develop the school's quality according to the standards of school - 5 strategies. 6. Creating self - assessment reports - 7 strategies. 7. Continuous improvement in the quality of education - 4 strategies.

Keywords: Development of Guidelines, Internal Quality Assurance, Participatory Management

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม การจัดการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563ก) โดยสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การประเมินผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษายังใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกการประกาศนโยบายและจุดเน้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้มีการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียนและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีปกติต่อไป ซึ่งนำไปสู่แนวทางการบริหารและการจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุสาธิตาม ที่ให้มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2565 พบว่า สถานศึกษามีผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษามีคุณภาพทั้งในระดับดี ดีเลิศ และยอดเยี่ยม และสิ่งที่ควรพัฒนา คือ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การดำเนินการสร้างทีมงานประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้พร้อมรับการประเมินภายนอก ควรกำหนดรูปแบบวิธีการที่ชัดเจนในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกำหนดแนวทางการนำผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ทั้งจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางการพัฒนาอนาคตไปกำหนดวิธีการกิจกรรมหรือโครงการในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางหรือคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน และสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมในการวิเคราะห์กำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายตามบริบทสถานศึกษา และการเขียนรายงานประเมินตนเองที่ครอบคลุมตามมาตรฐานการศึกษา และมีการสรุปสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป นอกจากนี้ควรมีการสร้าง ความตระหนักและความสำคัญกับงานประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการวางระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ผู้มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้ผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงาน ตลอดจนสนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ ดังนั้น การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ และเกิดมีประสิทธิผลสูงสุด ต้องเกิดจากการดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมของ

ทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องร่วมรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและผู้เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลหน่วยงานต้นสังกัด

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดนโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด และผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ทำให้มีความสำคัญที่จะพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษามหาสารคาม

2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษามหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

พัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษามหาสารคาม มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และแนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้และให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท โดยให้สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและวิธีการที่เหมาะสม

5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนายอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สถานศึกษาต้องดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติของสถานศึกษา และเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้ผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานตลอดทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้กำลังใจผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำนวน 1,782 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 86 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,696 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม จำนวน 317 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูผู้สอน จำนวน 302 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน และหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา 2 คน รวมเป็น 8 คน จากโรงเรียนที่มีวิถีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 3 โรงเรียน

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ และมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม มีวิธีดำเนินการโดยการสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท จำนวน 41 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยพิจารณาและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 - 1.00 และนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และครูผู้สอน จำนวน 25 คน รวมเป็น 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของ Pearson โดยดูจากค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งค่าอำนาจการจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่า .44 - .86 และค่าอำนาจการจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ .58 - .93 และนำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราค (Cronbach' Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน .974 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ .982

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมด้วยแบบสอบถามรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนร้อยละ 85 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่คำนวณค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงหรือการคำนวณ $PNI_{modified}$ เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม มีวิธีดำเนินการโดยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ได้จาก

ระยะที่ 1 มากำหนดแนวคำถามของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง 7 องค์ประกอบ และกำหนดแนวคำถามที่มุ่งเน้นการพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดหรือมีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาจากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม และประเมินแนวทางดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม และได้รับการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่สร้างขึ้นโดยการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประเมินแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมนำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบประเมินซึ่งเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ที่ได้รับการตรวจสอบและการให้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 โรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ แล้วนำข้อมูลไปกำหนดแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการศึกษาโดยการตรวจให้คะแนนแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.47) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.46) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน ระดับการปฏิบัติของสภาพ

ปัจจุบัน และระดับความต้องการของสภาพที่พึงประสงค์

ลำดับนี้ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับ

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกัน คุณภาพ การศึกษา ภายใน สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพ ที่พึงประสงค์			ดัชนี ความต้องการ จำเป็น แบบปรับปรุง (PNI _{modified})	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ หมาย		
1. การกำหนด มาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	3.34	0.48	ปานกลาง	4.79	0.44	มากที่สุด	0.43	2
2. การจัดทำ แผนพัฒนาการ จัดการศึกษา ของสถานศึกษา	3.36	0.48	ปานกลาง	4.71	0.47	มากที่สุด	0.40	4
3. การ ดำเนินการตาม แผนพัฒนา การจัดการ ศึกษาของ สถานศึกษา	3.45	0.44	ปานกลาง	4.75	0.46	มากที่สุด	0.38	6
4. การ ประเมินผลและ ตรวจสอบ คุณภาพ การศึกษา ภายใน สถานศึกษา	3.24	0.47	ปานกลาง	4.78	0.45	มากที่สุด	0.48	1
5. การติดตาม ผลการ ดำเนินการ เพื่อพัฒนา สถานศึกษาให้มี คุณภาพ ตามมาตรฐาน ของสถานศึกษา	3.47	0.47	ปานกลาง	4.72	0.48	มากที่สุด	0.36	7

(ต่อ)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การประกัน คุณภาพ การศึกษา ภายใน สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพ ที่พึงประสงค์			ดัชนี ความต้องการ จำเป็นแบบ ปรับปรุง (PNI _{modified})	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความ หมาย		
6. การจัดทำ รายงานผล การประเมิน ตนเอง	3.40	0.44	ปานกลาง	4.74	0.46	มากที่สุด	0.39	5
7. การพัฒนา คุณภาพ การศึกษา อย่างต่อเนื่อง	3.30	0.52	ปานกลาง	4.64	0.48	มากที่สุด	0.41	3
รวม	3.36	0.47	ปานกลาง	4.73	0.46	มากที่สุด		

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยนำข้อมูลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่ดีจำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร โรงเรียนนาอุดมประชาสรรค์ และโรงเรียนผดุงนารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสิ้น 8 คน เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปกำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญคือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และได้แนวทางที่มี 7 องค์ประกอบ 41 แนวทาง ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7 แนวทาง ได้แก่ 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผนการ

ดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดแนวทางหรือคู่มือการดำเนินงาน และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาและการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมการอบรมพัฒนาเพื่อรับรู้ข้อมูลสารสนเทศและสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมรับรู้แนวทาง วางแผนการดำเนินงาน และการแบ่งงานตามบทบาทหน้าที่ 1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมรวบรวมข้อมูลผลการจัดการเรียนรู้ ผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดค่าเป้าหมายด้านคุณภาพผู้เรียน 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมวิเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศ บริบทสถานศึกษา และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพิ่มเติมความโดดเด่นตามบริบทสถานศึกษาและกำหนดค่าเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ชัดเจน มีความท้าทาย เป็นไปได้ตามบริบทสถานศึกษา 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมประชุมพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณารับรองให้ความเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมาย 1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ร่วมรับรู้การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและค่าเป้าหมาย และนำไปเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 1.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมติดตามและประเมินผลหรือนำมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายไปใช้ในการจัดการศึกษา ทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการพัฒนาเป้าหมายให้สูงขึ้น

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 6 แนวทาง ดังนี้ 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา วางแผนการดำเนินงานกำหนดแนวทาง แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมและโครงการ และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการศึกษา 2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมการอบรมพัฒนา

เพื่อรับรู้ข้อมูลสารสนเทศและสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมรับรู้แนวทาง วางแผนการ ดำเนินงาน และการแบ่งงานตามบทบาทหน้าที่ 2.3 ครูและบุคลากร ทางการศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ สภาพภายในและสภาพ ภายนอก บริบทของสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและวิเคราะห์ปัญหาและ ข้อมูลสารสนเทศหลายแนวทางตามความเหมาะสม เช่น SWOT 2.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกัน กำหนดทิศทางการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบัน ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และชุมชนและ สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาความโดดเด่นหรือความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่เป็นระบบ ร่วมกันวิเคราะห์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกำหนดโครงการในแผนปฏิบัติการตามกลยุทธ์ ครอบคลุม ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด และส่งเสริมความโดดเด่น ของสถานศึกษา ประเมินการงบประมาณ จัดทำรายละเอียด ของโครงการและกิจกรรมและรูปแบบเอกสาร และมีการปรับปรุง และเพิ่มเติมโครงการเพื่อการพัฒนา 2.6 ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ร่วมวิเคราะห์ผลและประเมินผลการจัดทำแผน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบแผน พัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีก่อนนำไปใช้

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา 6 แนวทาง ดังนี้ 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วน ร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน แต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบกิจกรรมและโครงการ และสนับสนุนทรัพยากรที่ต้อง ใช้ 3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิธีการดำเนินงาน ทรัพยากรที่ต้องใช้ และแบ่งงานกัน ตามบทบาทหน้าที่ 3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนิน โครงการกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบ โดยการทำงานเป็นทีม ใช้กระบวนการ PLC ในการวิเคราะห์

ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน และใช้นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติ ที่ดีในการพัฒนาความโดดเด่นของสถานศึกษา 3.4 ผู้บริหาร สถานศึกษาใช้ระบบในการบริหารจัดการ ได้แก่ วงจรบริหาร คุณภาพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่มี ความสอดคล้องกับบริบทและให้มีความโดดเด่น การ PLC กำกับ และติดตามการดำเนินกิจกรรมโครงการตามปฏิทินและแผนที่วาง ไว้ในหลายรูปแบบ เช่น การประชุม การนิเทศ ออกเยี่ยมอย่าง กัลยาณมิตร และการติดตามให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน 3.5 ครูและบุคลากรทางการศึกษารายงานผลและสรุปผลการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมาย มีการประเมินกิจกรรมโครงการและมีส่วนร่วมนำผลที่ได้ ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน 3.6 ผู้บริหารสถาน ศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานและการรายงานผลการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามระยะเวลาและบรรลุเป้าหมายโครงการ โดยการ ประชุม การนิเทศ การสังเกตการณ์ หรือกระบวนการ PLC หรือใช้วิธีการที่หลากหลาย

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา 6 แนวทาง ดังนี้ 4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมวางแผน การดำเนินงาน กำหนดวิธีการและคู่มือการประเมิน แต่งตั้ง คณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละตัวชี้วัดตามมาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้และความสามารถ ของคณะกรรมการประเมิน 4.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมการวางแผนดำเนินงาน กำหนดวิธีการ สร้างเครื่องมือ แบ่งงาน กันตามบทบาทหน้าที่ และคณะกรรมการประเมินเข้ารับการอบรม พัฒนาให้มีทักษะในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา 4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวบรวมข้อมูลและประเมินผลการดำเนินงานของตนเอง และสถานศึกษา มีการบันทึกรวบรวมสารสนเทศและเอกสาร ร่องรอยหลักฐานอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการ เครื่องมือและ เทคโนโลยีที่เหมาะสม 4.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นคณะกรรมการร่วมกันประเมินผลและตรวจสอบ ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ

และเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา ตามข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษาและตามคู่มือการประเมิน สรุปและรายงานผลการประเมิน และให้ข้อเสนอแนะ 4.5 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันตรวจสอบผล วิเคราะห์ผล และนำผลการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษา โดยกำหนดวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 4.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานและให้มีการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา 5 แนวทาง ดังนี้ 5.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดระบบการติดตาม ปฏิทินการติดตาม และแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้คุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา 5.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิธีการ สร้างเครื่องมือและกรอบการติดตาม และแบ่งงานกันตามบทบาทหน้าที่ 5.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันติดตามผลการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมโครงการ ระหว่างหรือเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงาน ด้วยการประชุม PLC การนิเทศ หรือใช้วิธีการและเทคโนโลยีที่เหมาะสม 5.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงาน และรายงานผลการติดตามตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงพัฒนางานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา 5.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7 แนวทาง ดังนี้ 6.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมวางแผนการดำเนินงานการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละตัวชี้วัด และคณะกรรมการจัดทำรูปแบบรายงานผลการประเมินตนเอง 6.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ร่วมวางแผนการดำเนินงาน กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แนวทางการเขียนรายงาน โดยแบ่งงานกันตามบทบาทหน้าที่ 6.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งการจัดการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมโครงการ การบริหาร และการจัดการ การดำเนินงานครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่สะท้อนคุณภาพในแต่ละมาตรฐานการศึกษา 6.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา ที่มีสาระสำคัญทั้งบทสรุปผู้บริหาร ข้อมูลการประเมินตนเอง ที่แสดงระดับคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ข้อมูลหลักฐานเอกสารเชิงประจักษ์ แผนงานและแนวทางพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น 6.5 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมตรวจสอบคุณภาพของรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาในด้านความเหมาะสม ความครอบคลุม และพิจารณาให้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้ผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามมาตรฐานและคำเป้าหมาย และติดตามการจัดส่งรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัด 6.6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรับรองผลรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางพัฒนาสถานศึกษาให้มีความโดดเด่น ตามบริบทสถานศึกษา 6.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้เกี่ยวข้องร่วมรับรู้ รายงานผลการประเมินตนเอง ซึ่งมีการเผยแพร่ในช่องทางที่หลากหลายและเหมาะสม

7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 4 แนวทาง ดังนี้ 7.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมวิเคราะห์ผล และนำผลการประเมินตนเองที่สะท้อนจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากหน่วยงานต้นสังกัด มากำหนดแนวทางหรือวิธีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกัน พัฒนาการจัดการศึกษาโดยการทบทวน และการสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน การใช้กระบวนการ PLC และการจัดกิจกรรมโครงการที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และพัฒนานักเรียน 7.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกัน พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีการดำเนินงาน

ตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด และการเพิ่มค่าเป้าหมายให้สูงขึ้น ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเป็นเลิศ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน การยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 7.4 ผู้บริหารสถานศึกษา กำกับ ติดตาม ให้อุทิศเวลาในสถานศึกษา มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเข้มแข็ง มีการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงานและนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ต่อเนื่องและเป็นระบบ

ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.38) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.32) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลที่ได้แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.71	0.39	มากที่สุด	4.83	0.30	มากที่สุด
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.77	0.31	มากที่สุด	4.87	0.27	มากที่สุด
3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.73	0.38	มากที่สุด	4.83	0.28	มากที่สุด
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	4.73	0.38	มากที่สุด	4.83	0.33	มากที่สุด
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา	4.72	0.37	มากที่สุด	4.80	0.34	มากที่สุด
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.69	0.41	มากที่สุด	4.80	0.36	มากที่สุด
7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.70	0.44	มากที่สุด	4.75	0.34	มากที่สุด
รวม	4.72	0.38	มากที่สุด	4.82	0.32	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้เพราะการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษาซึ่งสามารถพิจารณาจากผลการประเมินคุณภาพตนเองของสถานศึกษาในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นระดับดีและระดับดีเลิศ และควรมีการสร้าง ความตระหนักและความสำคัญกับงานประกันคุณภาพการศึกษาให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาและพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา (กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม, 2566)

สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้เพราะมีความสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งการที่ความต้องการจำเป็นในการประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีมากสุดนั้น สอดคล้องกับผลการประเมินของสถานศึกษาที่พบว่า สถานศึกษาควรมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ เครื่องมือ หรือคู่มือในการประเมินคุณภาพภายในให้ชัดเจน และคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ควรได้รับการอบรมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญในการประเมิน และเป็นความต้องการจำเป็นที่สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2563ก) ที่สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและ

กระบวนการบริหารและการจัดการ เปรียบเทียบเป้าหมายที่กำหนดนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ยั่งยืน

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล จันทร์พล (2564) ที่ได้ศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม 7 องค์ประกอบ 41 แนวทาง ดังนี้ 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 7 แนวทาง 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 6 แนวทาง 3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 6 แนวทาง 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน 6 แนวทาง 5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา จำนวน 5 แนวทาง 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จำนวน 7 แนวทาง 7. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 4 แนวทาง โดยแนวทางดังกล่าวนี้ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนที่มีระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถบริหารจัดการศึกษาได้คุณภาพระดับยอดเยี่ยม และการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามี 7 องค์ประกอบ ที่มีความครอบคลุมตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 และใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งทุกคนในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยการรับรู้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น และร่วมวางแผนกิจกรรม แนวทางการดำเนินงาน ทรัพยากรต้องใช้ และการแบ่งงานตามบทบาทหน้าที่ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยการสนับสนุนทรัพยากร การลงมือปฏิบัติงาน และพัฒนาปรับปรุงงาน 3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยร่วมรับผลของกิจกรรม ผลของการตัดสินใจ และผลประโยชน์ร่วมกัน 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยร่วมวิเคราะห์ผล ประเมินผล และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่ทำให้งานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545) ที่ได้ให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ ผูกพันกับงานหรือองค์กร ก่อให้เกิดการถกเถียงความคิด การอภิปรายร่วมกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล ได้ใช้ความสามารถ และทักษะในการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น และการตัดสินใจมีคุณภาพ มีการปรับปรุงงานให้มีความเป็นไปได้สูง และสอดคล้องกับเมตต์ เมตต์การุณจิต (2553) ที่ระบุถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการสร้างสรรค์ให้มีการระดมพลังความคิด สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เกิดความเข้าใจ และประสานงานกัน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ ดวงาสงค์ (2558) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนา

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยได้องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงานตามแผนการร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล และการร่วมนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน และงานวิจัยของณัฐพล จันทรพล (2564) ได้ศึกษาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ เกิดแนวทางที่ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐาน และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบประกันคุณภาพภายใน ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของชนพล วงศ์ฉลาด (2564) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ 39 แนวทาง และแนวทางมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ไปใช้กำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพการศึกษา

1.2 แนวทางการดำเนินงานที่ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมโดยควรกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงานอย่างชัดเจน

1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการรับรู้เห็นความสำคัญที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 สถานศึกษานำแนวทางการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไปใช้พัฒนาการดำเนินงานให้เป็นระบบ และมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้ประเมิน และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาระบบการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ รองคณบดีฝ่ายวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาประเมินคุณภาพของงานวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และโรงเรียนที่มีวิสัยทัศน์ที่ดี ที่ให้ความอนุเคราะห์ความสะดวกและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. (2566). รายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SA) ปีการศึกษา 2565. มหาสารคาม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม.

ณัฐพล จันทรพิลา. (2564). การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ธนพล วงศ์ฉลาด. (2564). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (19 สิงหาคม 2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 1-23.

พิทักษ์ ดวงอาสงค์. (2558). สภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊คพอทย์.

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2545). หลักทฤษฎีการมีส่วนร่วมในองค์กร. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 จาก <https://spbk1.seasao1.go.th/yera2560>.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563ก). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: เอ็น. เอ. รัตนะเรตต์.